

12 ПРИНЦИПІВ ВЕДЕННЯ МІЖКОНФЕСІЙНОГО ДІАЛОГУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

ЗНАННЯ І РОЗУМІННЯ РЕЛІГІЙНОЇ СИТУАЦІЇ НА МІСЦЯХ

01 Місцевій владі пропонується взяти до уваги зростаючу роль релігії, яку вона в даний час відіграє у **формуванні індивідуальних і колективних ідентичностей**, і її вплив на соціалізацію та формування соціальних уявлень, а також на світогляд багатьох громадян. Релігія є виразом і результатом системи переконань, які передаються з покоління в покоління, і вірністю традиціям. Вона допомагає формувати спосіб мислення людей і встановлює цінності та правила поведінки.

02 Ці органи повинні бути добре **обізнаними** щодо відносного розміру місцевих релігійних груп і їх організації. Вони повинні знати, що через їх навчання, підготовку і послуги, які вони пропонують, діяльність місцевих релігійних

організацій приносить реальну користь громадськості. Вони пропонують своїм членам почуття сенсу і допомагають створити суспільні відносини, і, як такі, є повноцінними учасниками місцевої громади. Усвідомлення місця і ролі етнічних та (або) релігійних меншин може супроводжуватись таким самим усвідомленням прихованої влади більшості, яка зазвичай має квазімонополію на місцеві важелі управління. Такий підхід допоможе запобігти підштовхуванню меншини до переходу в опозицію. Особливу увагу буде приділено ролі сім'ї, і, зокрема, матерям, які допомагають передавати культурні цінності наступному поколінню щодо відкритості для суспільства.

03 Релігійні організації слід розглядати не як однорідні суб'єкти, а як організації, які іноді самі є предметом **суперечливих поглядів**. Таким чином, рішення місцевої влади про те, які співрозмовники будуть відкриті для діалогу, а також в змозі вплинути на власну громаду, є критично важливим як для сьогодення, так і майбутнього.

СПРИЯННЯ РОЗУМІННЮ МІЖ УЧАСНИКАМИ ДІАЛОГУ

04 Місцеві органи влади повинні зробити свій внесок у процес **вивчення інших культур** шляхом спостереження за культурними подібностями та відмінностями, намагання зрозуміти людей, чії погляди відрізняються і суперечать місцевим звичаям і практиці, та поширення й обміну такою інформацією. Вони можуть досягти цього, заохочуючи вивчення повного спектру релігійних знань з метою розвитку знання культури, а не релігійних обрядів. Таке навчання як у школі, так і в громадських релігійних навчальних центрах, буде ключовим чинником у забезпеченні більшої відкритості і прагненні до знань. Відкритість до інших може пробудити бажання до кращого розуміння власної віри або своїх особистих і суспільних цінностей, тим самим допомагаючи за рахунок більшої культурної обізнаності зменшити ризик радикалізації. Такий захід буде спиратись на бажання створити умови для рівності між жінками та чоловіками та забезпечити їх практичне застосування.

05 Місцеві органи влади повинні визначити **підходящі моменти** для розвитку взаємних знань і міжособистісних контактів для зменшення відчуття недовіри і навіть страху. Метою повинен бути стійкий прогрес від незнання до знання, від знання до розуміння і від розуміння до впевненості. Відповідні заходи можуть включати в себе щорічне відвідування різних місць поклоніння чи щорічних міжкультурних або міжконфесійних форумів або фестивалів. Цей процес може супроводжуватись заснуванням ради міжкультурних і міжконфесійних відносин, яка фокусується на багатосторонньому обміні думками.

ВСТАНОВЛЕННЯ ПАРТНЕРСТВА

06 Місцева влада перебуває на «**передовій**», і її активна присутність на місцях, її знайомство з усіма відповідними особами, її здатність до інновацій дає їй провідну і повністю **законну** роль щодо релігійної діяльності. Її дискусії та заходи повинні ґрунтуватись на турботі про відкритість, інноваціях та експериментах.

07

Роль місцевої влади в розвитку діалогу та встановленні партнерських відносин

буде більш ефективною і дієвою в довгостроковій перспективі у разі дотримання певних умов з самого початку:

- ▶ повага закону;
- ▶ заохочення рівності між жінками та чоловіками;
- ▶ релігійний нейтралітет і недискримінація;
- ▶ прозорість усіх заходів.

08

Місцева влада не повинна безпосередньо брати участь у проведенні міжконфесійного

діалогу. Принципи субсидіарності та релігійної автономії повинні бути критеріями для офіційного спонсорування чи організації такого діалогу. **Небайдужість** та **невтручання** повинні бути офіційною позицією. Місцеві органи влади, по суті, повинні відігравати роль координаторів, посередників або, якщо необхідно, регуляторів на основі чітко визначених і узгоджених цілей. З їхньої точки зору, а саме продуманого нейтралітету, міжконфесійний діалог насправді ґрунтується на розсудливості і знанні, а не на вірі.

09

Підкреслюючи поняття визнання і довіри, місцеві органи влади можуть гарантувати, що релігія

розглядається не як проблема, а як ресурс через позитивне ставлення до демократичного управління плюралізмом. Їх діяльність повинна бути спрямована на досягнення двох цілей: створення більш узгодженої організаційної структури місцевих релігійних конфесій і зміцнення соціальної згуртованості. Органи і партнери, що беруть участь у діалозі, не повинні виходити за межі своїх власних конкретних ролей і повинні ставитись до діалогу в першу чергу в якості загального блага, яке повинно заохочуватись.

10

Такі заходи, як створення або управління місцями поклоніння, повинні бути розроблені з метою

сприяння балансу і гармонії, повинні заохочувати більше відкритість і не заохочувати гетоїзацію. Це означає, що міжконфесійний підхід повинен поступово превалювати над багатоконфесійним. Діяльність місцевих органів влади повинна ґрунтуватись на зусиллях і сприянню загальній вірі в Бога з багатьма обличчями.

11 Турбота місцевої влади про релігійне розмаїття та міжрелігійний діалог має бути відображена в конкретних положеннях місцевої соціальної, спортивної, освітньої, містобудівної та культурної політики, а також у її відносинах з місцевими асоціаціями – таким чином вона отримує **наскрізний вимір**. У такій якості вона повинна впливати на всі сфери діяльності та інформувати їх, а не створювати певну область. Якщо всі зацікавлені особи готові слухати один одного, можна буде добитися того, що канадці називають «розумне пристосування», що означає надання конфесіям максимальної можливості висловлювати свої релігійні переконання, якщо це не суперечить іншим фундаментальним правам.

ОЦІНКА

12 Після консультування з місцевими релігійними організаціями місцева влада повинна заздалегідь визначити, які критерії та показники вона повинна використовувати для оцінки ефективності її міжкультурного і міжконфесійного діалогу. Це може включати в себе розвиток власних знань і створення мереж для діалогу між конфесіями або навчальних та інформаційних центрів. Вона також повинна вступити в контакт з представниками інших місцевих органів влади для порівняння їх різних заходів з метою розвитку власного особливого підходу.

Для Конгресу Місцевих та Регіональних Органів Влади заохочення міжрелігійного та міжкультурного діалогу є одним з найважливіших елементів спілкування між різними групами, які входять до складу місцевих громад.

Це ефективний засіб у боротьбі з нетерпимістю і проявами радикалізації, у зміцненні принципу «спільного життя», у взаємній повазі.

Цю тему Конгрес почав висвітлювати у ході двох конференцій, організованих у 2006 та 2010 роках у м. Моншанен, Франція. На цих заходах представники місцевих органів влади, науковці, а також міжнародні організації та релігійні лідери брали участь в обговореннях, які були присвячені ролі місцевих органів влади у налагодженні міжрелігійного діалогу. Зокрема, вони обмінювалися інформацією про належні виробничі практики, принципи світської держави, релігійну освіту, підготовку релігійних лідерів і фінансування храмів. Ці 12 принципів доповнюють ідеї, представлені у Білій Книзі Ради Європи з Міжкультурного Діалогу під назвою «Жити разом у рівноправній гідності», прийнятій у 2008 році.

www.coe.int/congress-intercultural
congress.intercultural@coe.int

Дата публікації: березень 2016 р.

UKR

www.coe.int

Рада Європи є провідною організацією на континенті у галузі захисту прав людини. Вона включає в себе 47 країн-членів, 28 з яких є членами Європейського Союзу. Конгрес місцевих і регіональних влад - це інституція Ради Європи, яка відповідає за посилення місцевої та регіональної демократії у 47 країнах-членах. Конгрес складається з двох палат - Палати місцевих влад та Палати регіонів, а також трьох комітетів. 648 обраних місцевих представників представляють понад 200,000 місцевих та регіональних органів влади.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE